

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Глобалізаційні процеси в світі сформували залежність між країнами та їх економіками. Ситуація нестабільності в країні, що була викликана природними катаклізмами, економічними кризами чи політичною нестабільністю має менший вплив в порівнянні із змінами та ризиками що спричиняє військове вторгнення.

В 2022 році із початком повномасштабного вторгнення росії в Україну в усьому світі та в Європі зокрема спостерігається різке зростання цін на енергоносії, ріст інфляції та сповільнення економіки провідних держав.

Досліджуючи вплив війни на економіку Німеччини, Великої Британії, Франції, Італії та Швейцарії, агентство Reuters зазначає, що обсяги виробництва були б на 0,1%-0,7% вищими у четвертому кварталі 2022 року, а показники інфляції в кожній із країн були б на 0,2-0,4% нижчими. Негативні наслідки війни, ймовірно, будуть набагато більшими в середньостроковій і довгостроковій перспективі, особливо щодо реальної економіки [1].

У грудні 2022 року інфляція в Європі досягла свого піку. У лютому 2023 року інфляція в Єврозоні зменшилася до 8,5% на річному рівні, порівняно з 8,6% в січні. Зменшення інфляції виявилось меншим, ніж передбачали економісти, які очікували спад до 8,2% [1].

Прогнозується, що загальна інфляція знизиться з 9,2% у 2022 році до 6,4% у 2023 році та до 2,8% у 2024 році в ЄС. У зоні євро прогнозується зниження з 8,4% у 2022 році до 5,6% у 2023 році та до 2,5% у 2024 році [2].

Війна в Україні – це третій асиметричний шок, як називають його економісти, який пережив ЄС за останні два десятиліття, після фінансової та економічної кризи 2008-го року і подальшої кризи Єврозони і пандемії COVID-19. Асиметричний шок – це раптова зміна економічних умов, яка зачіпає окремі країни ЄС більше, ніж інші. Війна в Україні дійсно має набагато більший вплив на сусідні країни через приплив біженців та суттєву залежність цих країн від російського газу [3].

Російське вторгнення викликала масовий наплив біженців із України до Європейського Союзу, так за даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців станом на 13 лютого 2024 року кількість втікачів від війни склала 5,9 млн. осіб.

Попри негативний вплив від великої кількості біженців (збільшення соціальних виплат, додаткове фінансове навантаження) на економіку країн, які їх прийняли варто відмітити і позитивний ефект. Так, За офіційними даними, українські біженці витратили за кордоном 20 млрд доларів у 2022 році, підписали 1,87 млн трудових контрактів у 17 країнах ЄС та, за даними одного з досліджень,

підняли на 1% ВВП Польщі. Більше половини працездатних українців у східній та центральній частині Європи знайшли роботу [4].

Окрім особистих коштів українських біженців, низка європейських держав отримали також і допомогу з європейських фондів на утримання українців що склала 17 мільярдів євро. Найбільший з них – «Фонд згуртування», виплати з якого здійснюються насамперед для країн ЄС, ВВП яких нижчий від середнього у блоці (Португалія, Греція, Хорватія, Кіпр, Мальта, Болгарія, Чехія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Польща, Румунія, Литва, Латвія та Естонія). Ці країни можуть використовувати дані кошти для фінансування житла, шкіл, догляду – на всі заходи, необхідні для підтримки переміщених осіб з України [4].

Загалом вплив війни в Україні на економіку країн Європейського Союзу є значним та буде проявлятися, як в позитивних так і негативних явищах.

Перелік використаних джерел:

1. Крижний А. Найгірше попереду: як війна в Україні впливає на європейські економіки. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/naygirshe-poperedu-yak-viyna-v-ukrajini-vplivaye-na-yevropeyski-ekonomiki-doslidzhennya-12401823.html>

2. Коваленко О. Єврокомісія змінила прогноз щодо економіки ЄС. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/yevrokomisiya-zminila-prognoz-shchodo-ekonomiki-yes-12143556.html>

3. Війна в Україні та її наслідки для ЄС - Блог Високого представника ЄС Жозепа Борреля. URL: <https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine>

4. Абрамович О. Біженці та економіка – які наслідки для ЄС має наплив українців URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/bizhentsi-ta-ekonomika-yaki-naslidky-dlya-yes-maye-naplyv-ukrayintsiv/32641171.html>

Ярослав Статкевич

Західноукраїнський Національний Університет
м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА СВІТОВОГО БАНКУ І УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Світовий Банк, як одна з провідних міжнародних фінансових організацій, відіграє критичну роль у розв'язанні глобальних викликів. Заснований з метою сприяти економічному відновленню після Другої світової війни, він з часом розвинувся у важливий інструмент для боротьби з бідністю та сприяння сталому розвитку. Його актуальність в сучасному світі важко переоцінити, оскільки він продовжує відігравати важливу роль у боротьбі з бідністю, сприянні сталому розвитку та зміцненні глобальної економіки.

Попри свою важливість, Світовий Банк стикається з рядом проблем, які обмежують його ефективність та ефективність реалізації його місії. Однією з таких проблеми у світі є Криза продовольчої безпеки, яка пов'язана війною росії